

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

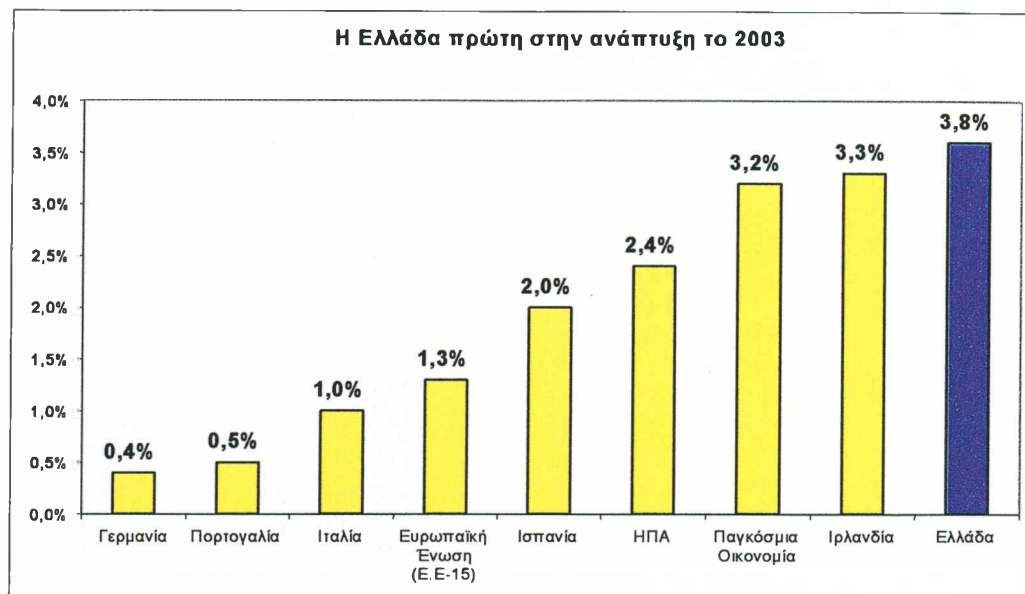
Τρέχουσες εξελίξεις

- Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης
- Σημαντική μείωση ανεργίας στο 8,9%
- Αύξηση εξαγωγών
- Πληθωρισμός: Εμμόνη του ΔΤΚ
Μείωση του δομικού πληθωρισμού
- Εκτέλεση Προϋπολογισμού
- Πορεία αποκρατικοποιήσεων

Σεπτέμβριος 2003

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για την ελληνική οικονομία ενισχύουν τις αρχικές προβλέψεις σύμφωνα με τις οποίες ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ για το 2003 προβλέπεται ότι θα είναι στο 3,8% ή και ψηλότερα σε μια χρονιά που η Ευρωπαϊκή Οικονομία χαρακτηρίζεται από πολύ χαμηλότερους ρυθμούς.

Πηγή: Υπ.ΟΟ

Λιανικές Πωλήσεις

Επιμέρους δείκτες δείχνουν την δυναμική της Ελληνικής Οικονομίας. Αναλυτικότερα ο δείκτης αξίας λιανικών πωλήσεων κατά το α' πεντάμηνο του 2003 είναι αυξημένος κατά 8,6% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η αντίστοιχη αύξηση για το 2002 ήταν 8%. Η απόδοση των εσόδων του ΦΠΑ στο επτάμηνο ήταν 12,4% οριακά αυξημένος από την αντίστοιχη περίοδο του 2002.

Επενδύσεις

Η επενδυτική δραστηριότητα είναι ιδιαίτερα έντονη με την ιδιωτική κατασκευαστική δραστηριότητα να κινείται με ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς. Οι άδειες οικοδομών το α' τετράμηνο του έτους δείχνουν αύξηση 10,2% ενώ για την ίδια περίοδο του 2002 ήταν 8,9%.

Η ανάπτυξη των ιδιωτικών επενδύσεων για πέμπτο κατά σειρά έτος αναμένεται να είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Για το 2003 η αύξηση των επενδύσεων (επιχειρηματικών) θα είναι ίση με 10,7% όταν στην Ευρωζώνη ο αντίστοιχος ρυθμός θα είναι -0,6%. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι η ανάπτυξη στηρίζεται σε βελτίωση

του υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού γεγονός το οποίο διαμορφώνει μια νέα αναπτυξιακή δυναμική στην χώρα

Η εκταμίευση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων στο επτάμηνο ήταν αυξημένη κατά 46%.

Εξαγωγές

Οι εξαγωγές αγαθών (στοιχεία ΤτΕ) δείχνουν αύξηση κατά 8,6% στο α' εξάμηνο του 2003 ενώ οι εισαγωγές αυξάνονται κατά 3,6%.

Πληθωρισμός

Τον Ιούλιο ο Δ.Τ.Κ αυξανόταν κατά 3,6% ενώ ο Εναρμονισμένος Δ.Τ.Κ. του ίδιου μήνα έδειχνε αύξηση 3,5%. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο **δομικός πληθωρισμός** χωρίς τα καύσιμα και τα οπωροκηπευτικά κινείται σημαντικά χαμηλότερα και πιο συγκεκριμένα τον Ιούλιο του 2003 έτρεχε με 2,9% έναντι 3,7% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Στις χώρες τις Ε.Ε-12 ο Εναρμονισμένος Δ.Τ.Κ. αυξανόταν με 1,9% τον Ιούλιο του 2003 ενώ στην Ελλάδα ο αντίστοιχος ρυθμός ήταν 3,5%. Η απόκλιση αυτή αν και είναι η ίδια με την αντίστοιχη του 2002 δείχνει την ύπαρξη πίεσης επί των τιμών η οποία ως ένα βαθμό μπορεί να ερμηνευθεί από την ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη.

Χρηματοδότηση

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία η χρηματοδότηση του Ιδιωτικού Τομέα το α' τετράμηνο του 2003 αυξανόταν κατά 18% έναντι 21,6% κατά την ίδια περίοδο του 2002. Ο ρυθμός αυτός της πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα της Οικονομίας είναι τετραπλάσιος των αντίστοιχων ρυθμών της Ευρωζώνης.

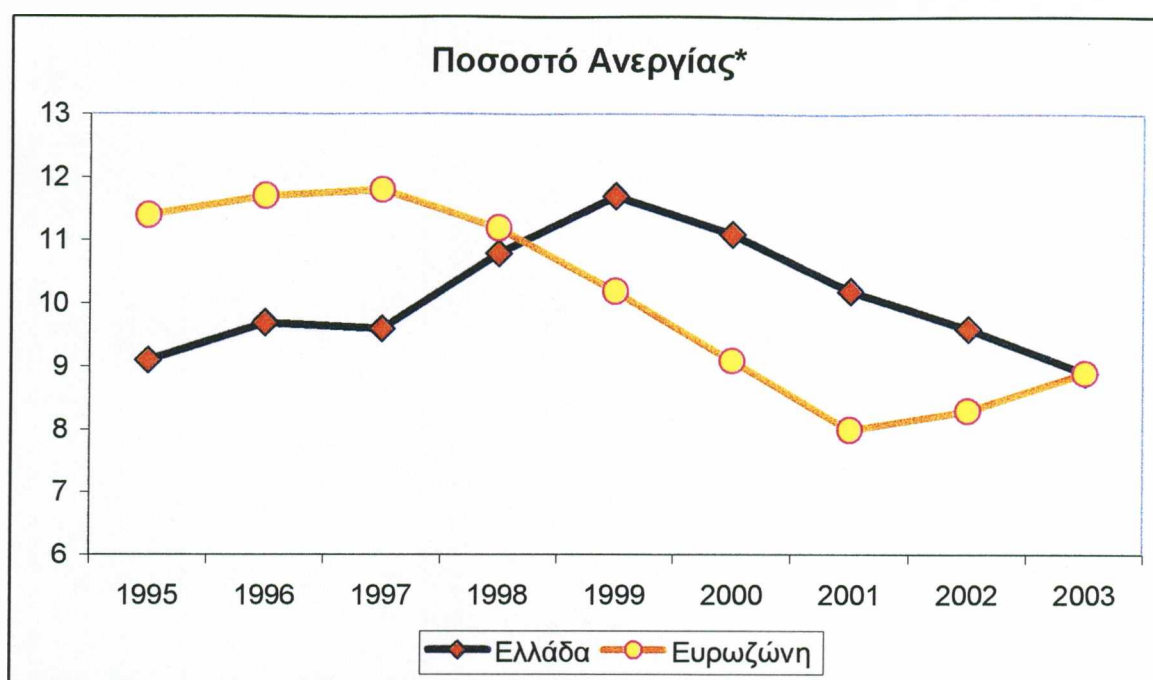
Επίσης κατά το α' εξάμηνο του 2003 ο Κύκλος Εργασιών των εισηγμένων Εταιρειών αυξήθηκε κατά 13,3% και τα καθαρά κέρδη κατά 19,9%. Στον μη χρηματοπιστωτικό κλάδο έχουμε αύξηση κατά 13,1% ενώ τα καθαρά κέρδη αυξάνονται κατά 16,7%.

Εισόδημα

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, το κατά κεφαλή Διαθέσιμο Εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών (μετά την αφαίρεση της φορολογίας) το 2002 ανήλθε στο 97% του μέσου όρου της Ε.Ε.-25 και είναι υψηλότερα από την Ισπανία, Σουηδία, Ιρλανδία, Φιλανδία, Πορτογαλία στις οποίες κυμαίνεται μεταξύ 74% και 92%.

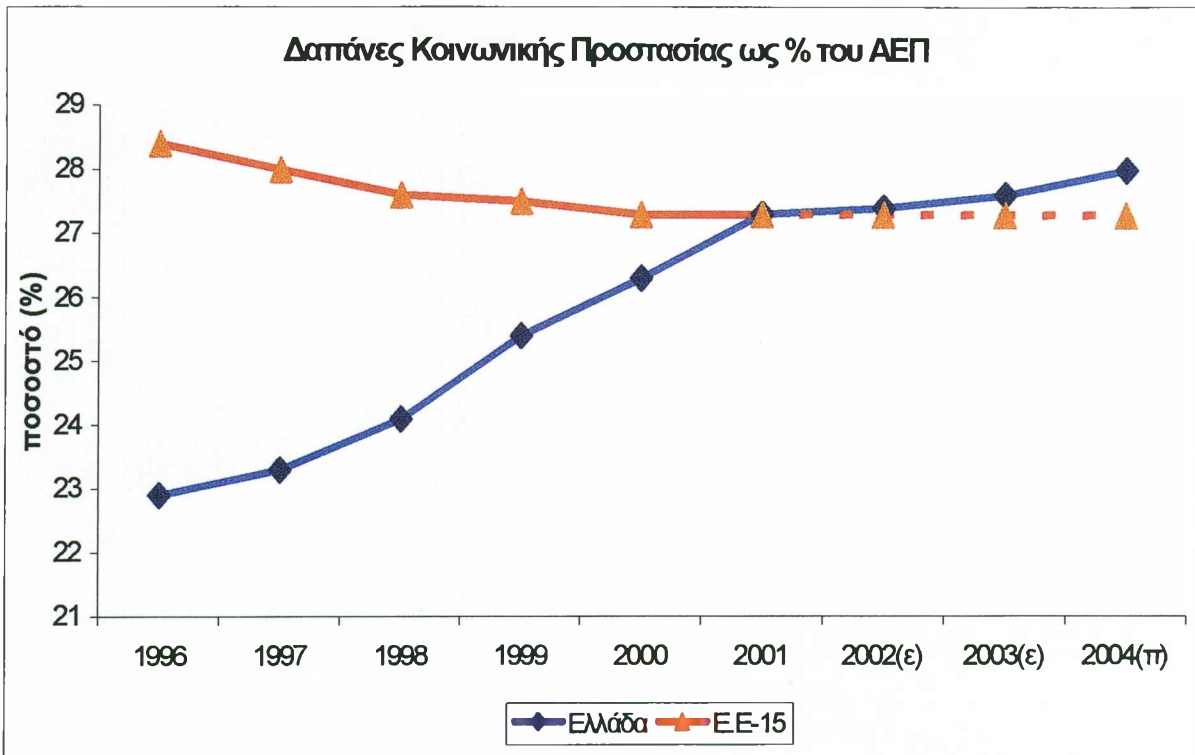
Έσοδα και Δαπάνες

Η ικανοποιητική εξέλιξη της παραγωγής και της ζήτησης έχει άμεση συνέπεια στην απόδοση των φορολογικών εσόδων. Πιο συγκεκριμένα κατά το επτάμηνο του 2003 η αύξηση των εσόδων ήταν κοντά στον στόχο του προϋπολογισμού (5%). Υπέρβαση του ελλείμματος είναι δυνατόν να υπάρξει λόγω των δαπανών που οφείλονται στις αποζημιώσεις εκτάκτων αναγκών (φυσικές καταστροφές).

Πηγή: New Cronos database (* Στοιχεία για Β' τρίμηνο ετών 1995-2003)

- Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία κατά το β' τρίμηνο του 2003 η ανεργία στην Ελλάδα μειώθηκε ραγδαία στο 8,9% συμπίπτοντας με τον μέσο επίπεδο της Ευρωζώνης.
- Η ανεργία ακολούθησε μια ανοδική πορεία μέχρι το 1999, που έφθασε σε ποσοστό 12% περίπου. Αιτία για αυτήν την πορεία είναι η μαζική μετανάστευση στην Ελλάδα κατά την περασμένη δεκαετία καθώς και η αυξανόμενη συμμετοχή νέων και γυναικών στην αγορά εργασίας. Από τότε μέχρι σήμερα παρουσιάζεται συνεχής μείωση του ποσοστού ανεργίας. Το β' τρίμηνο του 2001 η ανεργία περιορίστηκε στο 10,2 % ενώ κατά το β' τρίμηνο το 2002, για πρώτη φορά μετά από μια πενταετία, η ανεργία στην Ελλάδα μειώθηκε σε μονοψήφιο ποσοστό (9,6 %). Η ανεργία αναμένεται να μειωθεί στο 8% το 2004.

Πηγή : Eurostat – Statistics in focus (ε: εκτίμηση, π: πρόβλεψη).

- Η Ελλάδα το 2004 θα ξεπεράσει την Ευρωπαϊκή Ένωση σε κοινωνικές δαπάνες ως % του ΑΕΠ, συνεχίζοντας μια δεκαετία συστηματικής ανόδου.
- Η Ελλάδα κατά το 2000 δαπάνησε για πολιτικές Κοινωνικής Προστασίας (26,3%) του ΑΕΠ ετησίως, συγκλίνοντας αισθητά προς τον μέσο κοινοτικό όρο (27,3%). Η πλήρης σύγκλιση με την Ε.Ε έγινε το έτος 2001 όταν το ποσοστό των κοινωνικών δαπανών στην Ελλάδα έφθασε το 27,3%, όσο δηλαδή και στην Ε.Ε-15. Η αυξητική πορεία των κοινωνικών δαπανών στην Ελλάδα συνεχίζεται και το 2004, οπότε και θα ξεπεράσουν το 28% του ΑΕΠ.

Αντίθετα, κατά την τριετία 1991-1993 η ψαλίδα των κοινωνικών δαπανών στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης άνοιξε από 4,5 ποσοστιαίες μονάδες το 1991 σε 6,5 μονάδες το 1993, υποβαθμίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις υπηρεσίες κοινωνικού κράτους προς τον Έλληνα πολίτη. Η ανοδική τάση των δαπανών για κοινωνική προστασία ενισχύει το εισόδημα των συνταξιούχων, βελτιώνει την υγειονομική περίθαλψη των Ελλήνων πολιτών, και στηρίζει άμεσα τους άνεργους και τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ- ΙΟΥΛΙΟΥ 2002 - 2003

(Ποσά σε εκατ. ευρώ. - Προσωρινά στοιχεία)

Κατηγορία	Οικονομικό Έτος 2002		Οικονομικό Έτος 2003		Μεταβολή 03/02 (5=3:1)	Ετήσιος εκτιμώμενος στόχος Ποσά/σμοί (6=4:2)
	7μηνο (1)	Ετήσιες πραγμ/σεις* (2)	7μηνο (3)	Προβλέψεις Πρ/σμού (4)		
Τακτικός Προϋπ/σμός						
1. Έσοδα (α+β)	22.076	39.048	23.181	41.050	5,0%	5,1%
α. Τακτικά έσοδα	21.607	38.579	23.181	40.750	7,3%	5,6%
Φ.Π.Α.	6.445	11.985	7.243	12.755	12,4%	6,4%
β. Ειδικά έσοδα (μή επαναλαμβανόμενα)	469	469		300		-36,0%
γ. Επιστροφές φόρων	1.227	1.967	1.508	2.150	22,9%	9,3%
2. Δαπάνες (α+β+γ)	22.372	37.430	25.179	39.385	12,5%	5,2%
α. Πρωτογενείς Δαπάνες	15.822	28.297	16.818	29.985	6,3%	6,0%
Αποδοχές προσωπικού	8.045	14.563	8.313	15.098	3,3%	3,7%
Ασφάλιση, περιθαλψη	2.661	4.746	3.249	5.560	22,1%	17,2%
Λειτουργικές δαπάνες και λοιπές επιχορηγ.	3.243	5.938	3.456	6.128	6,6%	3,2%
Αποδιδόμενοι πόροι	1.873	3.050	1.800	3.199	-3,9%	4,9%
β. Νέες πρωτογενείς δαπάνες			1.102			
γ. Τόκοι	6.550	9.134	7.259	9.400	10,8%	2,9%
Π.Δ.Ε.						
3. Έσοδα	1.973 **	3.176 **	753 **	4.100	-61,8%	195,8%
4. Δαπάνες	2.661	7.121	3.902	8.918	46,6%	25,2%
5. Έλλειμμα ΚΠ (1-1γ-2+3-4)	3.954	6.037	7.252	5.303	83,4%	-12,2%

* Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία

** Συμπεριλαμβάνονται ποσά που εισπράχθηκαν στο α' τετράμηνο του 2002 και 2003 και ανέρχονται στα 1.743 εκατ. ευρώ και 597 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, τα οποία όμως εμφανίστηκαν στα έσοδα των οικ. ετών 2001 και 2002 και για το λόγο αυτό δεν υπολογίστηκαν στην διαμόρφωση του ελλείμματος στην περίοδο που εισπράχθηκαν. Επιπλέον εκκρεμών εισροές ύψους 880 και 490 εκατ. ευρώ από το Β' και Γ' Κ.Π.Σ. αντίστοιχα.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ

Εισπράξεις	97	343	3	388		
- από ασφαλιστικά ταμεία	92	276	0	288		
- λοιπά	5	67	3	100		
Πληρωμές	2.718	3.027	2.606	2.667		
- προκαταβολές στα ασφαλιστικά ταμεία	242	276	284	288		
- για χρεολύσια τρίτων κλπ.	433	708	773	469		
- στο ΙΚΑ-ΟΓΑ κλπ με ειδικά ομόλογα	2.043	2.043	1.550	1.910		
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ Κ.Π.	21.176	38.857	21.832	43.388		
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ Κ.Π.	27.751	47.578	31.687	50.970		
ΕΥΝ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΙΚΕΣ***	6.575	8.722	9.855	7.582		

***Οι συνολικές χρηματοδοτικές ανάγκες δεν συμπίπτουν με τις δανειακές ανάγκες του κρατικού προϋπολογισμού γιατί περιλαμβάνουν πληρωμές που αντικρύζονται με αντίστοιχες εισπράξεις φορέων Γενικής Κυβέρνησης και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τα **τακτικά έσοδα του προϋπολογισμού** στο επτάμηνο του 2003 αυξήθηκαν, έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2002, κατά 7,3%. Στο ίδιο διάστημα του 2002 εισπράχθηκε ποσό ύψους 469 εκατ. ευρώ από την κυκλοφορία για πρώτη φορά των ευρωκερμάτων, που όμως το αντίστοιχο διάστημα του 2003 δεν επαναλαμβάνεται. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού είναι τά συνολικά έσοδα να εμφανίζουν ρυθμό αύξησης 5,0%, έναντι του 2002.

Οι **πρωτογενείς δαπάνες** του τακτικού προϋπολογισμού παρουσίασαν, έναντι του επταμήνου του 2002, ρυθμό αύξησης 6,3%.

Οι **δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού** στο ίδιο διάστημα, παρουσίασαν αύξηση κατά 12,5%. Στο ρυθμό αυτό συνέβαλαν τόσο οι νέες δαπάνες ύψους 1.102 εκατ. ευρώ περίπου που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του 2003, αφού ορισμένες απ' αυτές καταβλήθηκαν τους τελευταίους μήνες του 2002, (κυρίως δαπάνες για αποδοχές προσωπικού), όσο και οι δαπάνες για τόκους, λόγω μή κανονικής κατανομής των πληρωμών για τόκους κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Ειδικότερα στις νέες δαπάνες, που έχουν υπολογισθεί στις προβλέψεις του προϋπολογισμού, περιλαμβάνονται:

- **δαπάνες για αποδοχές προσωπικού 500 εκατ. ευρώ** (οικογενειακή παροχή και στους δύο συζύγους, πρόσθετη μισθολογική παροχή που χορηγήθηκε σε υπαλλήλους ορισμένων Υπουργείων, μισθολογικές προαγωγές στα σώματα ασφαλείας και στις ένοπλες δυνάμεις και νέες προσλήψεις κυρίως εκπαιδευτικών, νοσηλευτικού προσωπικού και προσωπικού στα σώματα ασφαλείας),

- **δαπάνες για ασφάλιση, περιθαλψη 582 εκατ. ευρώ** (για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής - αύξηση συντάξεων ΟΓΑ, ΕΚΑΣ και ΙΚΑ- νέα διαδικασία πληρωμής των δαπανών υγειονομικής περιθαλψης δημοσίων υπαλλήλων μέσω του ΟΠΑΔ), και τέλος

- **για λοιπές λειτουργικές δαπάνες 20 εκατ. ευρώ.**

Οι **πληρωμές για τόκους** διαμορφώθηκαν στα 7.259 εκατ. ευρώ και εμφανίζονται πρόσκαιρα αυξημένες έναντι του στόχου που έχει προϋπολογισθεί, αφού οι πληρωμές αυτές δεν παρουσιάζουν κανονικότητα κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι **δαπάνες του Π.Δ.Ε.** εμφανίζονται αυξημένες κατά 46,6%.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 2003

Εταιρεία	Μέθοδος Αποκρατικοποίησης	Έσοδα (εκατ. ευρώ)
ΑΓΝΟ	Πώληση 99,99% των μετοχών	12
ΚΑΕ	Πώληση 40% των μετοχών	174
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	Πώληση 16,65% των μετοχών	326
ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ	Πώληση 49% των μετοχών	90
ΕΤΒΑ	Τρίτη δόση τιμήματος	70
ΟΠΑΠ	Διάθεση πακέτου μετοχών	736
ΕΧΑΕ	Διάθεση 33,4%	89
ΟΛΠ	Εισαγωγή στο ΧΑ και διάθεση 25%	55
ΞΥΣΤΟ (υπό ολοκλήρωση)	Παραχώρηση άδειας	300
ΣΥΝΟΛΟ		1.852

1.576 εκατ. ευρώ αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και 276 εκατ. ευρώ αποτελούν έσοδα του ευρύτερου τομέα